

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egy hóra 1.50, vidékre 2 P.
Negyedévre 4.50 pengő.

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatala
Kossuth-utca 19 szám.
Telefonszám 93.

Szentes, 1932 április 3

Vasárnap

V. évfolyam 75 szám

Egységes optimizmust!

Akik a gazdasági életnek csupán felszínes bírálata alapján mondják ki ítéletüket, ma még változatlanul pesszimisták és azokat, akik a helyzet jobbrafordulását hirdetik, fölényesen torkolják le:

— Hát mi változott meg? Mi van most, ami tegnap még nem volt?

Az optimista-pesszimista — harc eikeseredetten folyik és — legyünk őszinték — egyelőre a pesszimisták tudják a maguk igazát több adattal alátámasztani. Mezőgazdaságunk, iparunk, kereskedelmünk változatlanul beteg és azok a körülmények, amelyek miatt a gazda, az iparos, a kereskedő adóját eddig nem tudta megfizetni, változatlanul fennállnak. A mezőgazdasági termények ára még mindig alatta van a termelési költségnek, az ipar szívesen dolgozna tökehaszon nélkül is, csak hogy munkáit ne legyen kénytelen szélnek bocsátani, viszont a fogyasztó piac teljesen eltűnt és tovább raktárra nem lehet termelni, a kereskedő pedig még bruttó sem tud annyit bevenni, amennyibe az üzlet fenntartása kerül. Nem csökkentették a közterheket, sőt erre nem is gondolnak, a közüzemek megszüntetése is csak vezércikk és ankét téma — miért lehet az ember mégis optimista?

Szükségesnek látom, hogy ezt a kérdést nyíltan letárgyaljuk és megmentjük az optimistákat attól a kellemetlen szereptől, hogy a közvélemény fantasztáknak mondja őket, akik a „Miért, mi alapján hisztek egy jobbrafordulásban?“ kérdésre csak azt a stereotip választ tudják adni: „Mert így nem mehet tovább, mert ennél rosszabb már nem is lehet.“

Ezekkel az optimistákkal — bevallom — közösséget nem tartok. Rettenetes lenne, ha csak az táplálná bennünk a reményt, hogy: rosszabb már nem lehet. Mindenekelőtt: ez nem igaz. Volt már rosszabb is, hisz — még nem felejthettük el a világháboru

idejét, amikor nem volt posztónk, összevissza forgattuk ruhánkat, ácsorogtunk kenyérrért. Majd jött idő, amikor este nem lehetett az utcára mennünk, nem volt élet és vagyonsbiztonság, sőt otthon — sem lehetünk „otthon“, mert az elrekvirált szobákban gyűlölködő albérlők laktak. Az igaz, hogy ma sok az üres lakás és a háztulajdonosok rentéje erősen csökkent, — de legyünk csak igazságosak, — volt idő, amikor a házbirtokok egyáltalán nem hozott jövedelmet. Az „ennél már rosszabb nem lehet“ teoria sovány alapja az optimizmusnak és ezenfelül: nem is igaz. Mert volt már ennél rosszabb és sajnos még lehetne is — rosszabb.

Az optimizmusnak, — mely ma igenis jogosult — más alapja van.

A magyar bajok, — amelyek együtt adják a magyar válságot — két különböző forrásból erednek. A bajok egyik része: nemzetközi eredetű, nem mi okoztuk és mi — egyedül — meg sem szüntethetjük. A bajok másik része: a magunk hibája, amelyet mi idéztünk elő és amelynek megszüntetése a mi kötelességünk és feladatunk.

Ez utóbbi bajok megszüntetésének elméleti módját — régóta ismerjük: kicsi országgal lettünk, kevés lehetőséggel és igényeinket ezzel kell arányba hoznunk. Csak hogy a valóságban nyolcmillió emberből legalább hétmillió ezt nem látta be, legalább hétmillió — nem volt hajlandó az ország mai helyzetéből azt a következtetést levonni, hogy gazdasági és társadalmi életünk új berendezése szükséges. — Még egy évvel ezelőtt is elbukott volna minden kísérlet, amely gazdasági életünk intézményeit a fennálló viszonyok nyújtotta lehetőségek korlátja alá akarta volna helyezni. Hogy helyes volt-e ez, — más kérdés. Így volt és akik a tömeglélektan törvényeit nem hagyják figyelmen kívül, — aminthogy a politikában ezt megtenni nem le-

het, — be kell látni, hogy sajnos, nálunk talán több idő kellett hozzá, mint esetleg másutt, míg az emberek gondolkodása, érzésvilága a rettenetesen szűk adottságokkal megbarátkozott.

Hogy ma ezen a téren még a közelmúlttal szemben is — nagy a változás, azt senki sem vonhatja kétségbe. A társadalom minden rétege „leszámolt“ sok dologgal, amelyet tegnap még érinteni sem lehetett volna. Nem „gyávagság“ ez, avagy „kishitű“ lemondás, — szó sincs róla. A nemzet, mely hisz jövőjében, kell, hogy lemondani is tudjon és talán több erő kell a lemondáshoz, a szűk adottsági keretekhez való alkalmazkodáshoz, mint ahhoz a fellángoláshoz, hogy: legyen, ami lesz, de mi nem veszünk tudomást arról, ami körülötünk van.

A Károlyi-kormány kétségtelenül a magyar gazdaságpolitika realizálódását jelenti. Kevesebb szó esik a kultúr-főlény biztosításáról és a pénzügyi politika alapja: a valóság lett. Szegény állam vagyunk, feladjuk azokat az — igényeinket, amelyeket kielégíteni sehogy sem tudunk és gazdasági meg társadalmi berendezéseinket valóságos erőnkhez, képességünkhöz — mérjük. Nem „gyáva lemondás“ ez, csak okos alkalmazkodás, amely nélkül a magyar válság megszüntethető nem lenne.

Optimizmussal kell fogadnunk ennek a „mentalitásnak“ kialakulását, mert ha a jövőben csak erőnkhez mért feladatokra vállalkozunk, — ha lassan is, — mindig előre fogunk jutni, lépésről-lépésre, de mindig előre és mind jobban magunkhoz térve.

Persze egymagában ez a mentalitás-változás nem elegendő. Hogy bajaink jelentékeny részét nem mi okoztuk, ezeket a bajokat mi meg sem szüntethetjük.

Szerencsére: itt is bekövetkezett a mentalitás-változás.

Franciaország — talán ép azáltal, hogy Európában egye-

dül dirigáló hatalommá lett — belátta, hogy Középeurópában a gazdasági rend mindaddig veszélyeztetve marad, amíg a régi, elnyomási politika uralkodik. Hiába pénzlete éveken át a környező államokat, azokat is vadul tépi-cibálja a válság vihara, — mert állandó háborúra, ellenségeskedésre berendezkedni nem lehet. A gazdasági élet organikus egysége nem csak közgazdasági elmélet, melyről vezércikkezni lehet. Rettenetes hatalmu valóság az, — mely szörnyen megbünteti azokat, kik ellene támadnak. Persze, hogy jobb lett volna, ha már régebben, évekket előbb, következik be ez a — mentalitás-változás, — de talán e téren is szükség volt az idő józanító hatására.

Ma: itt van; elmozdithatatlannal itt van az új irány. Európa új világnézete: a nemzetek megbékélése. Lehet, — hogy még lesznek nehézségek, talán Tardieu nem is jut a megoldásig, lehet, hogy itt is, ott is még sok kormány-nak kell változnia, sok politikusnak kell új politikusszámmára a helyet átadnia, — de egy bizonyos: többé a napirendről lekerülni nem fog az a javaslat, hogy az egymást kiegészítő, egymásra utalt — szomszédos államoknak békében, egymás existenciáját kimélő módon kell egymás mellett élniük. Nem jelent ez egy állam számára sem lemondást, megalázkodást, — a politikai kérdéseket egyáltalában ki kell kapcsolni a közeljövő eseményeiből, — a cél: számolva azzal a helyzettel, hogy így, ahogy most van, minden kultúrnépnek — rossz, olyan együttműködést kell teremteni, amely mind-egyik állam létérdekét egyformán szolgálja.

Eddig ezt a nemzetközi — konferenciákon szavalták a szónokok, de a realpolitika ellentétes elveket vallott és vett alkalmazásba.

A Tardieu-javaslat — hamarabb, mint ma, általában hiszik, — meg fogja teremteni a szomszédos államok bé-

TUDOMÁNYOS MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap
április 3-án4, negyed 7 és
fél 9 órákorHétfőn
április 4-énA legszebb, legnagyobb, legfényesebb
világfilm

Hétfőn három előadás:

TÁNCOL A CONGRESSUS

Jegyek elővétele minden
naponSzereposztás:
A grófnő
Sándor orosz cár
Christel
Mettermit hercegLil Dagover
Willy Fritsch
Lilian Harvey
Conrad VeidtMiki film — Paramount és
Magyar Híradó a kísértő
műsorban

kés együttműködését és miután nyomorúságunk nagy részének oka az volt, hogy ellenséges koncepciójú gazdasági politikában — kellett élnünk, magában ez a megegyezés új helyzetet teremt és lehetővé teszi, hogy az adott körülmények között a legracionálisabban cselekedjünk és minden

erőnket pozitív célok érdekében fejtjük ki.

Ime: ezért lehetünk és ezért kell lennünk optimistának. Egyre-másra olvashatjuk a nagy politikusok nyilatkozatait, hogy gazdasági békét kell teremteni, mert ez egyformán érdeke minden államnak, mert a mai politika egész

Európa széttörlését okozza.

Optimizmust hirdetnek, nem — mert: nem lehetne rosszabb is, hanem mert ma már mindenki érzi, hogy így egyformán rossz mindenkinek és mindenki egyformán jobbat akar!

Igy tehát meg kellett állapítani, hogy a jelen esetben nem az 1901. évi XXIV. t. c. 13. §-ában körülírt közbenjárásról van szó, hanem ügyvédi jogsegélynyújtásról, már pedig a most idézett törvény 14. §-a szerint országgyűlési képviselő, ha egyszerűen ügyvéd, jogosítva van olyan ügyekben, amelyek sem az 5., sem a 13. §-ok rendelkezései alá nem — esnek, ügyfeleit a kormánynál is az ügyvédi rendtartás értelmében képviselni.

De ha a bejelentett tevékenység közbenjárásnak volna is minősíthető, akkor is csak az 1901. évi XXIV. t. c. 13. §-ában körülírt tiltott cselekményt képezne, amely azonban a házszabályok 62. §-a szerint nem tartozik azok közé az ügyek közé, amelyekben akár az állandó összeférhetlenségi bizottsága, akár az ítélő bíróság bíraskodhat. Ezért az eljárás az előbb már felhozott indok mellett ezen az alapon is megszüntetendő volt.

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága Rubinek István ügyében az eljárást megszüntette

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága Putnoky Móric elnöklétével csütörtökön délelőtti ülést tartott, amelyen F. Szabó Géza előadásában a Hegy-megi Kiss Pál országgyűlési képviselő által Rubinek István országgyűlési képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügyet tárgyalta.

A bizottság hosszas tárgyalás után úgy határozott, hogy a bejelentett ügyben az eljárást megszünteti. Megállapította a bizottság, hogy a bejelentésben kifogásolt eljárás a megelőző országgyűlés ideje alatt történt, már pedig a megszüntetett képviselő megbízás idején véghezvitt cselekményéért a következő ciklusban a képviselő összeférhetlenségi eljárás alá nem vonható, annál kevésbé, mert ez nagyon könnyen zaklatásra vezethetne. Ennélfogva az eljárás már ezen az alapon is megszüntethető lett volna.

De a bizottság érdemben is foglalkozott a tényállással s ennek során megállapította, hogy az 1901. évi XXIV. t. c. 13. §-ának a) pontjára alapított bejelentés téves, mert ez az ügy a hivatkozott pontban körülírt címek, kitételek és rendelkezések adományozására irányuló közbenjárásról még csak távolról sem hozható kapcsolatba, de megállapította azt is, hogy az ugyanezen szakasz d) pontjára történt hivatkozás sem helytálló. A hivatkozott törvényhely ugyanis azt mondja, ki, hogy országgyűlési képviselő a kormánynál közben nem járhat oly ügyekben, amelyek jövedelmező jogok adományozására, vagy átruházására vonatkoznak.

Már pedig a jelen esetben a kormánynál közbenjárás egyáltalában nem történt — de nem történt jövedelmező jogok adományozását célzó eljárás sem — hanem történt, mint az a Pénzügyi Központ akkori elnökének az iratokhoz csatolt írásbeli nyilatkozatából illetőleg a kihallgatott Vajda Ákos pénzügyi központi jogügyi igazgató tanuvallomásából is kitűnik, a Magyar Bannkegyesület Rt. és egyes sorsjegyjárművek között korábban létrejött sorsjegyvásárlási jogügylet megvédésére, illetőleg ebből folyó kártérítés alapjául

szolgáló magánjogi igény érvényesítésére vonatkozó ügyvédi ténykedés, amely, ha az ügyfelek között lefolytatott bevezető tárgyalások során egyezséggel nem fejeződött volna be, közvetlenül bíróságok előtti eljárást vont volna maga után, mint ahogy az a tanuvallomásokból kitetszőleg teljesen analóg esetről kifolyólag jelenleg is folyamatban van.

A leventék Szentesen és Dorozsmán látogatják a legszorgalmasabban a gyakorlóórákat

A vármegyei testnevelési bizottság ma délelőtti ülést tartott dr. Csergő Károly alispán elnöklété mellett.

A bizottság meghallgatta az egyes járásokból beérkezett jelentéseket, amelyekből megállapították, hogy a legszorgalmasabban Szentesen és Dorozsmán látogatják a leventék a gyakorlóórákat.

Más községekben, ahol már figyelemreméltó a mulasztások száma, annak tudható be, hogy a községekben a munkára való eltávoztatást nem jelentik be a le-

venték és így a távollevőket hiányzóknak tekintik.

A testnevelési bizottság egyelőre nem foglalkozott a vármegyei alap felosztásáról, arról később történik intézkedés. Azonban kimondták, hogy a nagy hiánnyal működő dorozsmai levente-alap részére az Országos Testnevelési Tanácstól nagyobb összegű segítyt kérnek.

Az értekezleten felszólalt többek között Kiss Károly tanfelügyelő is, aki kifejtette, hogy a vármegyei tanítószolgálat szívesen és lélekkel munkálkodik a levente-

A gyermek

Írta: B. L.

— Sikasztottam — mondta a férfi.

Az asszony arca halálsápadt lett.

— Még négy-öt napom van. Szökni fogok.

Az asszony nem szólt. Bosszusan mondta a férfinak:

— Mit nézel úgy? Hát kártyáztam, szerettem volt. No!

Az asszony halkán mondta:

— Lehetne talán segíteni... Apa...

— Nem lehet. Százezernél több. Összeszedem, amit lehet. Az éjjel megyek. Hamburgba... Amerikába...

— Én veled megyek.

A férfi arcán kiragyogott az öröm.

— Oh, te drága, te édes. Csak-

ugyan jönnél? Hiszen én mindig csak téged szerettelek igazán.

Egyszerre megnyugodott. Leült. Tervegetett.

— Pénzt viszek magammal. Ott megbecsülik azt, aki ér valamit.

Ha ügyes az ember és pénze is van, ott boldogul. Milyen jó lesz nem törődni senkivel, semmivel.

Ketten élni...

— Hárman.

A férfi rábámult.

— Hát a kicsi? — mondta az asszony.

— Oh, csak nem gondolod, hogy őt is elvisszük! Négy hónapos gyereket ilyen nagy utra! Itt hagyjuk a mamánál.

— Akkor én nem megyek, — mondta hidegen az asszony.

A férfi könyörgött:

— De édesem, drágán, szívem.

— Nem.

A férfi végre beleegyezett. Es-

te összecsomagoltak valami ruhát sokat nem szabad, hogy gyanut ne keltsenek és mentek a vasúthoz. Az asszony karján a kicsivel. Ősz volt, köd, a poronty köhögött.

A terembe nem mentek be, künn bujkáltak és lopva surrantak be a kocsiba. A fülke piszkos volt, nedves a ködtől, dohányszagú, a bőrpárnák szinte tapadtak. Emberek jöttek-mentek, beültek a fülkébe, de a gyerek sirt és lassanként egyedül maradtak.

Az asszony a gyerekekkel foglalkozott, a férfi bámult ki a sötétbe és reszketett, mikor lépések hallatszottak. A vonat dübörögve furta be magát a ködös éjszakába.

Késő ősz volt, még nem fütöttek a kocsikat. És az éjszaka egyre hidegebb lett. Amint a hegyek közzé vágatott be a vonat,

az ablakokra jégvirágok rakódtak. Minden nyíláson dermesztő hideg sziszegett be és a menekülő pár didergett. A gyerek köhögött.

Hajnalodott. Kétoldalt a fenyőket már hó lepte el. Dermedt testtel, álmatlanul és sápadtan nézték egymást.

— A kicsinek láza van — mondta az asszony.

A férfi összevonta a szemöldökét.

— Orvost kellene keresni — tördelte az asszony.

— Ostobaság. Nincs annak a gyermeknek semmi baja. Szoptasd meg.

A kicsi arcán pir tűzelt. Szegény, vékony ajkai cserepesek voltak. Nem szoptott...

— Én orvost keresek, — zokogta az asszony.

A férfi durva lett. Megfogta az asszony csuklóját.

ügyön és
tatáshoz
nek megé
tóság áld

Csak

A föld
napokban
zólóg add
amelynek
gármester
vosi líva
több ellen
A kerü
minden p
gyakorol
lekopott
máncu, t
nyeket el
tőleg, ak

Érte

szakában
nagyérd
árak. —

Mi

A váro
biakban
zsirakció

Dr Luk
ger Imre

nő 50 dk
pengő, R

szaloná,
Borbás K

Mihály 1

Ibolya K

T. Demet

Nagy Sán

Szél Gy

réné 1 pe

Imre 1 k

pengő, F

lonna, ö

pengő, J

lonna, T

hály 1 p

János 1

lér, Bir

fél kg.

150 kg.

Imre 1 p

zsir, F.

Kovács

zsef 75

né 1 pe

— Itt

vagy . .

akarod,

— D

teg.

— H

ügyön és kéri, hogy a leventeoktatáshoz beosztott hivatásos egyének megértéssel fogadják a tanítóság áldozatos munkáját, amely-

nek önzetlensége mellett igen erősen eltörpül a részükre juttatott szerény anyagi ellenszolgáltatás.

Csakis kifogástalan edényekben szabad a piacon tejet árusítani

A polgármester ellenőrizteti a tejpiacot

A földmivelésügyi miniszter a napokban a tejkészítésre vonatkozólag adott ki egy rendeletet, amelynek folyamánként a polgármester felhívta a tisztii főorvosi hivatal figyelmét a fokozottabb ellenőrzésre.

A kerületi orvosok ezentúl minden piacon ellenőrzést fognak gyakorolni a repedezett, rozsdás, lekopott ónozott, lepattogzott zománcu, továbbá horganyzott edényeket el fogják koboztatni, illetőleg, akik meg nem engedett edé-

nyeket használnak, azok ellen a kihágási eljárást is meg kell indítani hivatalból.

Különösen a figyelmébe ajánljuk a tisztaságot és a rendet az érdekelt árusító közönségnek, mert az elkobozott edényben levő tejet minden egyes alkalommal vegyileg megvizsgálják, már pedig a vegyvizsgálati költség igen terhes, esetenként 8—25 pengő összeget is kitehet.

Értesitem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és kítőnő italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér

Pánczél Ferencné
a Kaszinó vendéglőse

Mit adtak a jószívűek a husvéti zsir és husakcióra

A város polgármestere az alábbiakban nyugtatványozza a husvéti zsirakcióra befolyt adományokat:

Dr. Lukács Ignác 1 kg. zsir, Jaeger Imre 1 pengő, dr. Miskolczy Jenő 50 dkg. zsir, dr. Jakab Zoltán 5 pengő, Ruzs Molnár Lajos 4 kg. szalonná, özv. Buzi Józsefné 2, Borbás Károly 1 pengő, Talmácsi Mihály 125 kg. zsir és szalonna, Ibolya Károly 1 pengő, dr. Panyik T. Demeterné 150 pengő, dr. K. Nagy Sándorné 2 kg. szalonna, özv. Széll Gyuláné 1, özv. Fésüs N. Imréné 1 pengő, N. N. 20 fillér, Kiss Imre 1 kg. zsir, Pataki János 1 pengő, F. Török László 1 kg. szalonna, özv. D. Nagy Ferencné 1 pengő, Juhász Ferenc 2 kg. szalonna, Tittel József 1, Virágos Mihály 1 pengő, Csák József 1, Hajdu János 1 kg. szalonna, N. N. 10 fillér, Biró Lukács fél, Vajda István fél kg. szalonna, Kovács Nándor 150 kg. zsir és szalonna, Tapodi Imre 1 pengő, Gajda György 2 kg. zsir, F. Török Sándor 1 pengő, Cs. Kovács János 50 dkg., Novák József 75 dkg. szalonna, Kirer Józsefné 1 pengő, Pataki János 1 kg.

zsir, Valtnerné 150, Tóth János 1, Sztantsikné 1, Usztriczky Ferenc 1, Sipos Lajos 1 pengő, Lantos József háromnegyed kg., Papp István 1 kg. szalonna, Jelenffy Antal 2 kg. liszt, Csuppai Rózsa 5, Szrenkányi Károly 1 pengő, özv. Czákó Péterné 1 drb. kolbász, Kánvási T. Ferenc 50, Bender Adolf 50 fillér, Schanl Ferenc 50 dkg., Kellner Ilona 50 dkg. szalonna, N. N. 50 fillér, Puskás János 1 kg. füstölthús, v. Csallány Gábor 2, Kátai P. Ferenc 1 kg. szalonna, Koncz István 1 pengő, 2 kg. szalonna, Faragó József 150 kg. szalonna, Bozsik Elek 1 pengő, Praeser Ottó 1 kg. zsir, Varga Istvánné 50 dkg., Mácsai Imre 25 dkg. szalonna, Gerendi Ferenc 1, Dömsödi Mihály 1 pengő, Dorman Andorné 50 fillér, N. N. 20 fillér, Elekes István 1 kg. Fejes Károly 25 dkg. szalonna, Fischer Károly 50 fillér, Czákó József 1, Hajdu József 1 kg. szalonna, Gálfi Imre 50 dkg. zsir, Bálint Ános 3, Kálmán Jánosné 1 kg. szalonna, Berényi Sándor 1 pengő, Józsa Ferenc 50 dkg. szalonna, Török László 1 kg. sonka, 1 kg. szalonna,

Gyarmati Ambruzs 50 fillér és 25 dkg. zsir, Engelmann Malvin 280 kg. füstölthús, özv. Rádi Istvánné 50 fillér, N. N. 50 dkg., Nagy György Bálintné 1 kg. szalonna, Okruczky József 50 dkg. szalonna és sajt, Grüber József 1, Bóné Antal 2, özv. Csonka Pálné 5 pengő, N. N. 50 fillér, N. N. 1, Négyesi Ferenc 1 pengő, Szabó Juliánna 1 kg. szalonna, Fábán Mihályné 50 dkg. zsir, Farsang László 1 kg. szalonna, Borbély Lajos 2 pengő, N. N. 50, Káldy Gusztáv 25, Mosonyi László 50 dkg., László Lajos 130 kg., Varga Lajos 35 dkg., Koródi József 50, N. N. 25 dkg. szalonna, N. N.

30 fillér, Pataki Péter 50 dkg. szalonna, Bárkai János 150 kg. hus és szalonna, Veres György 1 kg. szalonna, Singer Miksa 40 fillér, Bencz János 50 dkg. zsir, özv. B. Molnár Ferencné 1 pengő, Lányi György 1 kg. szalonna, özv. Tóth Antalné 1, Győri János 1 pengő, özv. özv. Török Imréné 50 dkg. szalonna.

Fogadják az itt felsorolt jószívű emberek jótékony célú adományaiért hálás köszönetemet az egész város szegényei nevében.

Dr. Négyesi Imre.
polgármester.

A mezőgazdasági munkák megkezdése előtt, majd pedig azok befejezése után lesz az Ármentesítő Társulatnál munkaalkalom

Általános érdeklődéssel találkozott lapunknak tegnapi azon cikke, hogy Csongrád és Békés vármegyék főispánjainak küldöttségét hosszas kihallgatáson fogadta gróf Károlyi miniszterelnök és meghallgatva a két megye munkanélküliségének megoldási tervét, reményt nyújtott arra, hogy sikerül az Ármentesítő Társulat részére nagyobb összegű olcsó kamatozású kölcsönt juttatni.

Ma délelőtt értekezlet volt a vármegye házában dr. Farkas Béla főispán elnöklése alatt a megyebeli városok polgármestereinek és a szol-

gabirák bevonásával a kilátás-bahelyezett hatalmas munkaprogram végrehajtása tárgyában.

Az értekezlet arra a megállapodásra jutott, hogy a kilátásba helyezett földmunkákat részben a mezőgazdasági munkák megkezdése, részben pedig azok befejezése után, a tavaszi, illetőleg az őszi időkben fogják végrehajtani.

Ugyancsak beszámoltak a főszolgabírók és a polgármesterek a lefolytatott inségakció eredményéről is a főispánnak s a főispán az előterjesztéseket és jelentéseket el is fogadta.

Anyakönyvi hírek

Születés: Győző Molnár Ilona, Domján László, Rácz József, Papp Gábor, Vida Szücs Ferenc, Erdei Margit, Gágyor Franciska, Boros István, Valkai Juliánna, Gál István, Nagy Sándor, Téli István, Jenei Juliánna, Gőz Ilona születtek.

Házasság: Benkő Pál Dóczy Erzsébettel, Molnár János Szántó Máriával, Rozgonyi Lajos Takács Teréziával, Berezvai József Gyarmati Eszterrel, Szabó Imre Mészáros Erzsébettel, Dósai Molnár Antal Pataki Máriával, Antalfi Bálint Garai Csák Lidiával, Turányi János Kuti Máriával, Tóth Antal Papp Eszterrel kötött házasságot.

Halálozás: Takács Mihály 48 éves, Sinkó László 6 éves, özv. Löwy Sámuelné született Steinfeld Klára 92 éves, özv. Kerekes Sándorné született Nagy Zsófia 64 éves, Gáspár Terézia 42 éves, özv. Vincze Mihályné született Ábus Mária

84 éves, Fekete Rókus 69 éves, Varga Sándorné született Turi Mária 50 éves, Bereczky Emil 20 éves, Tornyai István 69 éves, Varga Antal 7 hónapos, Fekete Nagy Antal 2 és fél éves, Pintér Pál 24 éves, Sipos Sándor 61 éves, Simon József 38 éves, özv. Szamosközi Sándorné született Horváth Sára 77 éves, Bodnár Istvánné született Tóth Juliánna 54 éves, Füst Molnár Imréné született Sajtós Mária 51 éves, Székely Mária 10 hónapos, Sárkány Károlyné született Molnár Farkas Apollónia 84 éves, Székely István 24 éves, Bartha Ede-Jánosné Sipos Anna 50 éves, Korek Ferenc 21 éves, Bálint Mária 2 éves, Nittinger Zoltán 38 éves, Dóka Jánosné született Bujáki Margit 33 éves korában tért örök nyugalomra.

Kétablakos uccai butorozott szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Sáfrán Mihály u. 32 sz. 2469

— Itt maradsz. Itt maradsz. vagy... El akarsz árulni? Azt akarod, hogy nyomunkra jöjjenek?

— De beteg, látom, hogy beteg.

— Hát minek hoztad magaddal? Én nem akartam. Te akartad.

Az asszony ült. Könnyes szemekkel bámult a gyermekére. Fuldokló, hosszú lélegzettel nyelte el a zokogását.

Jött egy állomás. Ki kellett szállniok. Ettek. A férfi csak, az asszony nézte a gyereket.

Azután újra a vonatba, neki a nagy utnak. A gyerek elaludt.

— Alszik — mondta az asszony.

— No látod.

A karjai között tartotta gyengéden, reszkető gondolattal. A vonat dühödten rohant előre, csörömpölve, zakatolva. A férfi fáradtan

hunyta le a szeméit. Egy irtózatossá sikoltás. A férfi felugrik. Az asszony örvénygve sikolt:

— Meghalt! Meghalt!

A férfi dermedten bámul. Nézi a gyermeket: meghalt. Künn mozgás hallatszik és az agyán átvillan e rémült gondolat: ez elárulhatja őket, ezt senkinek nem szabad megtudnia.

Kezével tapasztja be az asszony száját:

— Hallgass, hallgass!

Az asszony zokogva nyög. A férfi a fogát csikorgatja.

— Hallgass, hallgass!

A folyosón mozgás támad. A férfi kimegy. — Semmi sem történt — szól — egy szegény, beteg, hisztériás asszony...

Bejön. — Az asszony fuldokolva zokog.

— Fogsz hallgatni! — rivall

rá. — Meg vagy örülve! Minek hoztad el azt a kölyköt?

Az asszony kinzottan nyög. Dermedten szoritja magához a gyermeket.

A férfi parancsol:

— Nem szabad senkinek megtudnia, hogy meghalt. El kellene temetni, vizsgálat volna, rendőség, utlevél, — a végén elfognának. Ugy kell vinned, mint eddig.

Az asszony félörülten néz rá. Csendesen zokog és mereven szoritja magához a gyermeket. Dél.

Utások jönnek-mennek. A férfi halkán parancsol.

— Takard be az arcát és foglalkozz vele úgy, mintha élne.

Az asszonynak már kiszáradt a szeme és zavaros fény lobog benne. Engedelmeskedik, Szól a kicsihez, gügyög neki, aztán kibontja mellén a ruháját és elfordul.

A férfi gyanakodva nézi...

A vonat egyre rohan, vágat, dübörög... Alkonyodik meggyújtják a lámpákat. Jön az éj-jel, feketén és végtelenül... Sohasem lesz már hajnal?!

Végre! Hamburg!

— A gyerekkel nem szabad kiszállnunk — mondja a férfi. — El kell rejtenünk.

Az asszony hallgat.

— A kofferbe.

Az asszony egy kézmozdulattal tud csak tiltakozni.

— Kell! — mondja a férfi.

A koffert kinyitja rakosgat benne. A vonst rohanása lassul, mindjárt megáll. Az utasok a folyosóra tódulnak. A férfi a gyermek után nyul. Az asszony görcsösen kapaszkodik belé.

— Te! mondja a férfi és fel-emeli az öklét. Az asszony félholtan dől hátra, a kezei ölmo-

Három nő is pályázott a hóheri állásra

A Kozarek Antal halálával megüresedett hóheri állásra több mint százán pályáztak.

A pályázók között sok letört eg-

zisztencia és három nópályázó is van. Az ügyészség ezeket a pályázatokat természetesen vissza is utasította.

„Reméli-e, hogy adósságát a mai viszonyok között ki tudja fizetni?”

Érdekes adatgyűjtési mozgalom az iparosság körében

Az Ipartestülethez érdekes indítvány érkezett az orosházi ipartestülettől. A szegedi kamarai kerület iparosságának megszervezését javasolja az orosházi testület és ezzel és ezzel kapcsolatban egy kataszter elkészítését, amely az iparosság helyzetét egyéni szinten is feltünteti.

— Az iparosság létfenntartása érdekében — mondja az átirat, sürgős intézkedéseket kell foganatosítani. A kézművesiparosok a mai rendszertelen termelés és értékesítés mellett képtelenek iparukat tovább folytatni, ezért határozottan kell kérnünk a mai gazdasági rendszer megváltoztatását.

Ebben az irányban a kamara kezdeményezését kéri az ipartestület. Mielőtt azonban erre sor kerülhet, azt javasolja, hogy gyűjtsék össze a kamarai kerület összes iparosaira vonatkozó adatokat.

Kérdőíveket is mellékeltek a javaslatához, amelynek főbb pontjai a következők:

Hány családot tart el az iparos,

átlag hány segédet foglalkoztat, ha egyedül dolgozik, hány napig volt munkája a múlt évben, ingatlan, vagy más vagyonának mennyi a valószínű értéke, mekkora összeggel tartozik banknak, vagy másnak, mennyi az adóssági kamatterbe, reméli-e, hogy adósságát a mai viszonyok mellett ki tudja fizetni, mennyi adót fizet, mennyi az adó és OTI hátraléka, milyen jövedelemből tartja fenn magát, ha ipara ezt nem fedezi?

A kérdések nagyon aktuálisak, más kérdés, hogy ha az iparosok meg is felelnek a kérdésekre, ezzel közelebb jutnak-e súlyos helyzetük jobbrafordulásához.

A javaslat reméli, hogy a mozgalom olyan adatokat juttat a kamarai rendelkezésére, amelyek alapján sikerrel vehető fel egy országos kiutalás az iparosság helyzetének megjavítása érdekében.

Az indítvány egyébként az ipartestület előljárásági ülése elé kerül.

Két új emeletes ház

Amint az idő enyhülése lehetővé tette, a Harucker-utcában két új emeletes ház építéséhez fogtak a munkások. Rendes körülmények között ez a hiradás igazán nem lenne alkalmas egy nagyobb cikk témájának, ma azonban két szempontból is oka a szóbeszédnek. Egyik a munkaalkalom teremtése, másik a város gazdaságpolitikája.

Előbbi öröndetes jelenségnek minősíti a magántőke megmozdulását s annak hasznos beruházásokat kereső befektetését. A közelmúltban nagyobb építkezésekbe csupán az állam, pénzügyintézetek, vagy alapítványokkal rendelkező erkölcsi testületek fogtak. Ezt is főként azért tették, hogy eleget tegyenek annak az erkölcsi feladatnak, amely a külsőségekkel szemben elkötelezte ő-

ket. A magántőkék alig-alig adtak életjelt magukról. Őket ugyanis semmi féle tekintet nem befolyásolta s így mindaddig, nem nyilatkoztak meg, amíg arra elég erősek, nem voltak, vagy a viszonyok nem kedveztek nekik.

Most azonban ez év tavaszán, egyszerre kettő is jelentkezik. Az előző évek szórványos befektetései szemben meglepő jelenség. Az egy fecske nem csinál tavaszt elvén elindulva a múltban nem találtak semmi különösöt a nagyobb magánépítkezésben, de a kettő már a tavasz jele logikájára helyezkedve, úgy találjuk, hogy építkezésünk megindulása, már kedvező jele közgazdasági életünk javulásának.

A tőke a legérzékenyebb seizmograf a gazdasági földrengések,

vagy elemi csapásokkal szemben. Bizonyára nem tévedünk nagyot, ha utmutatása nyomán csapadékosabb időt jósolunk szikkadt gazdasági életünk köz-eljövőjére. Jólátnunkhoz erős támpontokat szolgáltatnak amaz értesüléseink is, hogy az építkezés számára egyéb pénzforrások is fognak csörgedezni. Így talán felvérteződik kereskedelmünk, iparunk és munkásságunk a következő télre.

Hathatósabb és célravezetőbb inségakciót el sem tudunk képzelni. Most a tavasz elején kell kezdeni s nem akkor, amikor már sem idő, sem anyagi erő nincs a segítségnyújtásra. Az alamizsnaosztás csupán koldus lelkeket nevel s igényeket ébreszt ahelyett, hogy önértetessé tenne, munkára és takarékosságra intene. Megfertőzi a plebs-et úgy, hogy ha ez sokáig fog tartani, egyszerre csak „Panem et circenses” jelszavával fogunk találkozni a fórumon, hogy azután egész kormányzati berendezkedésünk a caesarok sorsára jusson.

Inségakciónk ve-érkarának nem a közvetlen szociális támadások lezserelésére kell készülnie, nemcsak az első hó hullása alkalmával kell kínos feladata teljesítésére ébrednie, hanem ahogy az utolsó offensívát vissza verte, nyomban ellentámadásra szervezkedni s a magántőke mozgósításával kifüstolni a nyomorúság hadállásait.

Akció ellenakciót, gondolat ellenvéleményt szül s az eszmék viaskodásából pompás ötletek és nagyszerű elhatározások származnak. Így jutunk el a város; vegyük hozzá a vármegyét, vagy akár az egyházakat is, gazdasági politikájához.

Dr Négyessi Imre polgármester előterjesztésére a képviselőtestület hozzájárult az elmúlt évben több ház megvételéhez, amelyeket hol erre, hol arra a célra szántak. Távol áll tőlünk, hogy a vásárlásokat kifogásoljuk. Sőt! Városi háztartásunk gazdálkodásának legéletrevalóbb vállalkozásának ismerjük fel. Csupán abban nem értünk egyet velük, hogy nem jutottak túl az első lépésen s ahelyett, hogy újabb befektetéssel jövedelmezőbbé tették volna a felhasznált tőkét, parlagon hevernek az értékek.

A város házaí úgy, amint jelenleg vannak, nem érik meg a rájuk fordított összegeket. De menten meghatványozódik hozadékuk, ha kihasználják a telkeket s modern

épületek emeleteinek lakói sietnek a város segítségére. Nincs meggyőző ereje annak az ellenvéleménynek, hogy az építkezésre honnan vegyék a pénzt s újabb adósságok csinálása csödbe juttatná a várost. A kamatszámítás kétszerkettője azonban éppen az ellenkezőről tanuskodik s ezért igazat kell adnunk azoknak, akik azt hirdetik, hogy jelenlegi bajainkból csak úgy szabadulhatunk, ha újabb adósságokat csinálunk. Az így nyert pénzt azonban olyan beruházásokba fektetjük, amelyek kifizetik önmagukat. Ebben az esetben inségakciónk nagy tehertereleitől is megszabadulunk, mert munkásaink állandó kereset-höz jutnak, a nyár s az ősz folyamán adósságunk későbbi jövedelméből valamit a maguk számára is elraktározhatnak.

Rizs helyett tarhonya

Az elmúlt 4 évben 51 millió pengő ment ki külföldre rizsért. Az ország érdeke, hogy Ön is bekapcsolódjék ebbe a mozgalomba.

A szentesi tarhonya és levestészta a világ legjobb lisztjéből készül

Egy gyönyörű higiénikus nagy doboz P. 4.40

Eredeti! Magyaros! Legszebb ajándék!

Minden egyes doboz magyar asztalosnak, magyar kereskedőnek és magyar gazdának adja meg az élet lehetőségét. Küldjön egy dobozt külföldi ismerőseinek is, hogy a magyar buza újra meghódíthassa a világot.

Megrendelhető:

ZSOLDOS R. T.
SZENTES,
valamint minden jobb szentesi fűszerüzletben.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárgaság, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar **Ferenc József** vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

sañ hullanak le. A vonat megáll. A férfi megkapja a gyermeket, a zár csattan egyet, a hordárok berohannak és egyik viszi már a koffert.

Az asszony a kezét nyújtja utána. A férfi megfogja a kinyújtott kezét és vonszolja magával az asszonyt.

Kocsiba ülnek.

— A koffer . . . . — suttozja az asszony.

— Jó helyen van, — mondja a férfi.

A koci szalad velük a tenger felé. Csónakba ülnek. Hajóra szállnak. Bemennek a kabinjukba.

— A koffer . . . . — suttozja az asszony.

— Mindjárt hozzák.

Hozzák. Az asszony leesik mellé a földre.

— A kulcsát!

— Nem valaki be talál nyitni

és észreveszi.

— Csak egy percre . . . Hadd lássam.

— Nem. Majd éjjel.

Kimegy. A hajót nézi, a berendezést, hol van elhagyott rész, milyen magas a korlát. Az asszony benn fekszik a földön és öleli a koffert.

A halló elindul. Hangos kiáltás, csörömpölés, nyikorgás. A férfi a fedélzeten áll és nézi a partot. Bemegy a kabinba.

— Gyere ebédelni.

— A kulcsot, — nyöszörgi az asszony.

— Nem, — mondja a férfi és egyedül megy ebédelni.

Az órák telnek. Az asszony fekszik a földön és öleli a koffert. A férfi a fedélzeten jár-kel.

Este. A szalon lassan kiürül. az utasok lefekszenek, a fedélzet sötét.

Kilenc óra.

Tíz . . .

Tizenegy . . .

A férfi lemegy az asszonyhoz.

— Kelj fel. Eltemetjük.

Az asszony értelmetlenül bámul rá.

— A tengerbe, — mondja a férfi. — Kinéztem, hol dobhatjuk be észrevétel nélkül!

A koffert kinyitja. — Halomra gyürve ingek, ruhák és a gyermek.

Az asszony újra zokog. Magához szorítja a testét.

— Siessünk — mondja a férfi. Az asszony nem mozdul.

Ej, hát te itt maradsz. Majd én magam . . .

Nem, nem! — könyörög az asszony. Felkel. Ingadozva botorkál a lépcsőn. A fedélzeten vannak. Teljes sötétség. A férfi fogja a kezét.

Ő vonszolja magát utána, görcsösen szorítva a gyermeket.

A korláthoz értek. A férfi suttoz:

— Itt vagyunk.

A gőzgép kattogása hallatszik és a víz suhogása, amint a csavar szeli. Az asszony térdre esik.

— Ne, ne . . . — tördeli örült lélelemmel.

A férfi dühbe jő.

— Azt akarod, hogy rajtakapjanak bennünket?

A gyermek után nyúl. Az asszony karjai, mintha vaskapcsok lennének, úgy zárják körül a kocsit.

A férfi durva erővel rántja szét az asszony karjait, megfogja a gyermeket, áthajol a korláton és belelejt a tengerbe. Egy csobbanás. Az asszony végigzuhan a fedélzeten, a férfi pedig megkönynyebbültlen sóhajt egyet.

A kina Nunang 16városá harcra k csapatok sikerült tóztatni.

A kele nai kato zsuriai k a kinaia miért is git-egét

X X V

Az első osztály huzása 1932 április 15 és 1

Az öt operáció előterében niszterrel utolsó 20 nosságra don szél érdekelt után nyi lamok v megállag a felvete gyalási különöse cia elgo tudjuk i telét s i előtt ne érvénye rekedni szétzilál valamily rafiailag gyunk, tekor magyar lömbözt

Walke 33-as g részlete natkozó azokat származ előbb u elhatáro kormán juk a T leges h körülba nünk a sére. H hátsó g dasági kiinduly preferer mint m hogy eg a 12 év nyomas

Mandzsuriában újból véres harcok folynak

A kínai csapatok megtámadták Nunang városát, amely Csangcsun fővárosától délre fekszik. Kemény harcra került a sor kínai és japán csapatok közt. Végül a japánoknak sikerült a kínaiak támadását feltartóztatni.

A keletkínai vasut egy részét kínai katonák szállták meg. A mandzsuri kormány nyilván tehetetlen a kínaiak támadásával szemben, — miért is szüntelenül a japánok segítségét kell igénybevennie. A ki-

naiak kiszorítása az új Mandzsuria területéről még távolról sem történt meg és annál nehezebb, mert a kínai csapatok szüntelenül erősítéseket és municiót kapnak a délebbre fekvő vidékek japánellenes szervezeteitől.

Az új Mandzsuri kormány az a szándéka, hogy a népszövetségi bizottságnak rendezett és konszolidált új állam képét nyújtsa, a jelek szerint semmi esetre sem fog sikerülni.

lyezését nem biztosítja a Tardieu-megoldás. Ez a körülmény azonban nem kizárhatja bennünket még a visszavonásra, ha mozgási szabadságunk tekintetében további biztosítékokkal bírnánk. A dunai államok preferenciális vámegyezménye mellett gondoskodni kell tehát arról, hogy az érdekeltebb államok más harmadik államokkal kiegészítő egyezményeket köthessenek. Ebben az esetben a magyar kiviteli cikkek elhelyezése körül tárgyalási lehetőségek nyílnak a számunkra, úgy olasz, francia német, mint legyél viszonylatokban. A magyar kormány

kötelessége ma ez: résen lenni s el nem szalasztani egyetlen kedvező alkalmat sem, amelyik Magyarország számára megfelelő tárgyalási alapot nyújt egzisztenciájának biztosítására. Nyakló nélkül azonban nem mehetünk bele semmiféle megoldásba, mert nem kockáztatjuk a felek esetleges pillanatnyi előnyeikért nemzetünk későbbi nagy gondolatait. A közvélemény megnyugvással veszi tudomásul Walko külügyminiszter beszámolója után, hogy a kormány teljesen átlátja a helyzetet s tudja mi a kötelessége a nemzettel szemben.

Az építkezési fővállalkozó felelős a Társadalombiztosító intézeti járulékokért

A biztosító figyelmeztetése az épített községekhez

Az 1927. XXI. t. c. 26 és 67 §-ai, valamint az 1928. XL. t. c. 27 §-a értelmében az épített felelős azokért, amelyek az általa megrendelt építkezésnél az Intézet javára felmerültek és a vállalkozótól a kellő gondosság kifejtésével sem hajthatók be.

Ha, tehát valaki épített X. vállalkozóval, az építkezésnél foglalkoztatott és betegség, baleset, öregség stb. eseteire biztosítási kötelezettség alá eső alkalmazottak után esedékes járulékokért és egyéb tartozásokért, ha azok a vállalkozón nem hajthatók felelős, illetőleg az idézett rendelkezés értelmében az Intézet javára felmerülő tartozásokért szavatossá teszi.

A tapasztalat szerint az építésszek vállalkozók egy része az építkezésnél foglalkoztatott biztosítási kötelezettség alá eső alkalmazottak után járó járulékokat az Intézethez befizetni elmulasztják, illetve az építetők a munka megrendelők és vállalkozókkal szemben az építésszekből folyó végelszámolást megjelölték anélkül, hogy az építésszekből kifolyólag felmerült járulékok kiegyenlítésének rendelkezésére gondot fordítanának.

Az Intézet a vállalkozók ellen tartozásaik erejéig a végrehajtási eljárást folyamatba teszi ugyan, azonban sok esetben ez az intézkedés eredményre nem vezet, mert a vállalkozók egy része időközben oly anyagi viszonyok közé kerül, hogy az intézet követelése rajta nem hajtható.

Miután az ilyen tartozások tetemes összeget tesznek ki, az intézet a törvényadta jogánál fogva az építetők, munkamegrendelők, neveit kinyomoztatja és a fenthivatkozott rendelkezés értelmében a tartozásukért őket felelőssé teszi.

Az építetők a fent ismertetett kötelezettségeik alól csak úgy mentesülhetnek, ha a vállalkozók az építkezéseknél foglalkoztatott és biztosítási kötelezettség alá eső alkalmazottak után eső járulékokat teljes összegben kiegyenlítik. Ezt az építetők úgy ellenőrizhetik, hogy az egyes időközi elszámolások, illetőleg a végelszámolás alkalmával a vállalkozót az intézet által kiállított oly igazolvány felmutatására hívják fel, amelyben az intézet, vagy helyi szervei (kerületi pénztár, Kirendeltség) igazolja, hogy a vállalkozó a járulékokat és az esetleges egyéb tartozásokat teljes egészében kiegyenlítette.

Az 1927. XXI. t. c. 26 §. 3. és

az 1928. XL. t. c. 27 §-a 3.-ik bekezdése értelmében hasonlóképpen egyetemlegesen felelős az alvállalkozóval együtt a fővállalkozó is az alvállalkozót terhelő járulékokért, pótljárulékokért és késedelmi pótlékokért.

Az Intézet az építetők, illetve a fővállalkozók érdekeit kívánva elősegíteni amikor a megejtett számítások alapján elrendelte, hogy az építetők, amennyiben az önköltségi építkezése után, vagyis amikor az építési vállalkozó csak munkát ad, — a vállalati összeg 12 százalékát, egyéb építkezésnél, — vagyis, amikor az építési vállalkozó a munkáért felül még az anyagot is szállítja, a vállalati, illetve a kiviteli összeg 8 százalékát, a fővállalkozó pedig az u. n. önköltségi alvállalatba adott munka után az alvállalkozónak járó vállalati, illetve kiviteli összeg 12 százalékát, egyéb alvállalatba adott munka után pedig az alvállalkozónak járó vállalati, illetve kiviteli összeg 8 százalékát, illetve az építkezési vállalkozónak, illetve alvállalkozónak az Intézet, vagy helyi szerveinél (ker. Pénztár, Kirendeltség) vezetett folyószámlája javára befizeti, úgy a fenthivatkozott törvényhelyeken foglalt felelősség alól mentesül, amiről az Intézet, illetve helyi szervei (ker. Pénztár, Kirendeltség) mentesítést tanúsító igazolványt tartoznak kiállítani.

A saját érdekében teszi tehát minden építetők és fővállalkozók, ha az építési vállalkozóját, illetve a fővállalkozó az alvállalkozóját a járulékok befizetése tekintetében állandóan ellenőrzi s tőle a befizetések megtörténtének igazolását kéri, vagy a felelősség alól mentesülése végett a vállalati összeg 12, illetve 8 százalékát az Intézetnél, vagy helyiszerveinél befizeti.

Amennyiben szükséges, részletesebb felvilágosítást ad a Kirendeltség a hivatalos órák alatt hétköznap d. e. 8—2-ig.

Ha elegáns és olcsó cipőt akar megrendelésre vagy készíteni

bizalommal forduljon
Molnár Sándor
divatcipészhez
Kossuth-utca 15. Tary-ház.

X XVIII. M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
500.000 arany pengő
Jutalom és nyeremények:

300.000	
200.000	
100.000	
50.000	25.000
40.000	20.000
30.000	15.000

stb. pengő, összesen közel
8 millió aranypengő készpénzben
84.000 sorsjegy közül
42.000 kihuzatik, tehát
minden második sorsjegy nyer!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	4 P

Az első osztály húzása 1932 április 15. és 18.

Tardieu terve

Az öt dunai állam gazdasági kooperációja változatlanul a politika előterébe van. Tardieu francia miniszterelnök — mondhatnánk — az utolsó esendítéskor hozta nyilvánosságra tervét, mely érthető módon széles hullámokat ver minden érdekeltebb állam kebelében. Egymás után nyilatkoztak a különböző államok vezető férfiai s már most megállapíthatjuk azt a tényt, hogy a felvetett ötlet általánosságban tárgyalási alapul szolgálhat. Minket különösen közelről érdekel a francia elgondolás, mert ha biztosítani tudjuk irányelveinknek keresztülvitelét s a nemzet nagy gondolatai előtt nem csukjuk be ezáltal az érvényesülés kapuit, arra kell törekednünk, hogy részt vegyünk a szétköltött dunai gazdasági egység valamilyen rendbehozatalán. Geografailag is abban a helyzetben vagyunk, hogy a gondolat keresztülvitelkor elsősorban számolni kell a magyar területi viszonyok megkülömböztetett fontosságával.

Walko Lajos külügyminiszter a 33-as bizottság legutóbbi ülésén részletesen ismertette az erre vonatkozó külföldi tárgyalásokat, s azokat a személyes érintkezésből származó tapasztalatait, amelyek előbb utóbb már teljesen végleges elhatározás elé kell, hogy állítsák kormányunkat. Ha serpenyőbe dobjuk a Tardieu-terv előnyeit és esetleges hátrányait, érdekeink gondos körülbástyázása mellett rá kell jönnünk annak javunkra való billenésére. Ha az öt dunai állam minden hátsó gondolat nélkül, tisztán gazdasági szempontok mérlegeléséből kiindulva megvalósítja a kölcsönös preferenciális vámkort, úgy ipari, mint mezőgazdasági téren, bizonyos hogy egyik legnagyobb gondunktól a 12 év óta folytonosan visszatérő, nyomasztó piacszerzési nehézsége-

ink oroszlanrésztől szabadulunk meg. Csonkamagyarország gazdasági terményeinek megfelelő áron való elhelyezését jelenti. Sajnos, ezen a téren évről-évre rosszabbodtak a viszonyok. A magyar mezőgazdaság ilyen körülmények között szomorú helyzetbe jutott, — elértünk oda, hogy államilag kellett gondoskodni a termelés zavartalan biztosításáról. Ez a helyzet mesterséges eszközök igénybevétele kívánata, melyeknek fennlartása bizonyos, hogy végleges nem lehet. Előbb utóbb meg kell találnunk azt a megoldási módot, hogy mezőgazdaságunk a gazdasági törvényszerűségek keretén belül önmaga teremtse meg saját egzisztenciáját. A gyámkodó, esetleg más foglalkozási ágak és társadalmi rétegek segítségével árán történő alátámasztások nem olajozhatják véglegesen a magyar mezőgazdaság gépezetét. Meg kell tennünk addig, amíg ezek az átmenetieknek tekinthető viszonyok nem teszik lehetővé a normális kerékvágásba való zökkenést, de beteg idea lenne úgy berendezkedni, hogy akármelyik foglalkozási ág csak állami puszírozással tudjon egzisztálni. Gondolatunk menetében tehát helyben vagyunk, amikor az egész Tardieu-terv magyar szempontból leegyszerűsítjük a buza problémájára.

A francia elgondolás a mi számunkra a szerint bir értékkel és jelentőséggel, hogy mennyiben nyújt jobb elhelyezési lehetőséget agrártermelésünk feleslegi számára. Kutatnunk kell afelé is, hogy remélhető-e ez uton pénzügyi újjászervezésünk generális megoldása.

A számbajövő öt dunai állam között első tekintetre látnunk kell az agrár túlsúlyt. Ebben a helyzetben bizonyos, hogy egész mezőgazdasági exportunk feleslegének elhe-

A termésértékesítésről és a mezőgazdaság megsegítéséről tárgyaltak a földművelésügyi minisztériumban

A földművelésügyi minisztériumban fontos tanácskozás volt, amelyen a termés értékesítésére vonatkozó rendelkezéseket és a mezőgazdaság megsegítésére vonatkozó javaslatot tárgyalták. Purgly Emil földművelésügyi miniszter vezette a tanácskozást, amelyen képviselték magukat a különböző gazdasági érdekeltségek.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter nyitotta meg az értekezletet és hangoztatta, hogy sürgősnek tartja a termésértékesítésre vonatkozó rendelet kiadását, hogy kellő időben szerezzenek tudomást az in-

tézkedésekről mindazok, akiket a rendelet érint. El akarja kerülni ugyanis, hogy a termés értékesítés terén a legkisebb hátrány is származhassék a késedelmes rendelkezésekből.

Ugyancsak az értekezlet tárgyalta a segítségnek azt a módját, amelyet a bolyta helyett akar nyújtani a gazdáknak a kormány.

Értesülésünk szerint a rendelet a napokban már meg is jelenik. Lehetséges, hogy amennyiben az értekezlet tárgyalná a két kérdést, akkor a délutáni gazdasági minisztertanácsban már végleges formába öntik a rendeletek szövegét.

A világháború előtt és után keletkezett telepek

A század első évtizedének gazdasági fellendülése s az ország nagyszabású beruházásai konjunktúrális helyzetet teremtettek a szentesi földmunkások és kubikosok részére. E kedvező viszonyokat természetesen nem szabad egy háborús konjunktúrával összehasonlítani, mindössze annyit jelent, hogy a városnak ez a néprétege viszonylag jó körülmények között él, van kereseti lehetősége s így ingatlan, illetőleg telekvásárlásra s azon házépítésre gondolhat. Az első évtized magánvállalkozásainak mintáira így keletkeznek 1909 és 1910-ben a Regőczyi, Fekete és Vincze telepek.

A városnak egészen új részében, a Nagynyomáson, közel a berek-háji vasúti megállóhoz osztja fel Vincze Péter 7 hold és 1871 ölt területű szántóföldjét 25 telekre oly módon, hogy ott egy meglehetősen hosszú utca keletkezik. Az 1909. dec. 20-i közigazgatás felosztásán Regőczyi Ferenc és Fekete Lakos Lajos kérelmével. Nevezettek kisháti ingatlanaihoz kiosztásához kértek engedélyt. A közigazgatás a kérelmeket teljesíti is oly feltétellel, hogy a szomszédok Tóth és Horváth telepek folytatása és továbbfejlesztésében, hasonló méretű és kivitelű telkek alakítsanak. Ennek folytán Regőczyi 13 hold 116 ölet oszt fel 58 darab 300 öles telekre, a Tóth telep nyugati folytatásaként úgy, hogy két új utca és egy ház sor alakult, Fekete Lakos Lajos pedig 2 hold és 97 ölet 10 telekre az előbbinek déli folytatása gyanánt úgy, hogy részben csatlakozik a Horváth telephez.

E három új telep az igényeket csak két évig tudja kielégíteni. — 1912-ben Fekete Nagy Istvánné a Nagynyomáson, a Vincze telep mellett, 1913-ban Vajda Sándor és Tóth Istvánné a Kisháton, a Regőczyi telep mellett kérnek és kapnak házhely kiosztásra engedélyt. Előbbi 30 telket, utóbbiak 20, illetőleg 22 telket létesítenek. Az így beépült részeket ezután az egykori földtulajdonosok nevével nevezték el.

A háború kitörése évében létesül a Debreceni telep a város déli végében és a Nagy-telep a tulakurcai Alsóréten s ezzel végeszakad a konjunktúrális telepítésnek.

A világháború alatt szünetel minden hasonló tevékenység, de már 1919-ben dr. Szeder Ferenc János földbirtokos 40.000 négyszögöl-

adományoz díjtalanul az alsóréti újteleppel szemben levő földjéből a rokkantak és hadiözvegyek házhellyel való ellátása céljára. Ez az u. n. Szeder rokkant telep. Ugyancsak maga a város a felső részen 102 házhelyet oszt ki ugyancsak díjtalanul a hadirokkant és özvegyek között. Ez a Sárgaparti rokkant telep. Hogy pedig a még fennmaradó igényeket is kielégítse — a hősi halottak száma meghaladja az 1220-at — az egykori Hétkéden, a Felsőpárthoz csatlakozóan újabb 256 telket oszt ki a város 1924-ben úgy, hogy két hosszú, négy kereszt utcát és egy szélső házsort alkotott. Ezzel a belterület települése egyelőre befejezést nyert annak ellenére, hogy a telekigény jelenleg is igen nagy.

A rokkant telepekkel egyidőben keletkezik a vasút állomás mellett a tisztviselői telep 40 házhellyel, vele szemben, a régi korcsolya pályán a MÁV. tisztviselői telepe három emeletes és három földszintes épülettel. 1926-ban pedig a Felsőpárt nagyvölgyi részében a motoros garázs.

A településeknek a sajátos módja s a telepek keletkezésének gyors egymásutánja igen érdekes helyzetet eredményezett városrendezési és kulturális téren. A telepek lakói kivétel nélkül kis egzisztenciájú emberek, az épületek is alkal-

mazkodnak a kisebb igényekhez.

Ilyenformán nagyszabású műszaki berendezésre anyagilag nem elég erősek, a város pedig, mivel a telepek a régi beépített terület szélén keletkeztek, nem tekintik őket belterületnek s így nem is szereli fel azokkal a kellekekkel, — járda, ut, villany, víz- és csatornavetétek — am-lyekkel a belterületet ellátja. Ezért közigazgatásilag és statisztikailag is ahhoz a külterületi határrészhez számítatnak, amelyek területén épültek. Eppen ezért ama hivatalos megállapítás, hogy t. i. jelenleg a város belterülete 1111 hold 400 négyszögöl, a házak száma 4843, az utcák és teretek hossza 72.924 m. és hogy 159 utca és 6 tér van, nem felel meg a valóságnak, mert ha ezekhez hozzászámoljuk a telepek adatait, ami elől elzárkózni sokáig már úgy sem lehet, a belterület statisztikai adatai lényegesen meg fognak változni.

Ami a város külterületi telepítését illeti, annak rövid vázlatát egy későbbi közleményben fogom adni. Schupiter Elemér.

Közgazdaság

Olajat adó növények termesztése kisgazdaságokban.

Irta:

dr. vitéz Bittera Miklós

m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. akad. r.-, egyetemi m.-tanár.

III.

Kisgazdaságok olyan, a vidék éghajlatának megfelelő olajnövényt termesztenek, amelynek megmunkálása a nagy kézimunkaszükséglet miatt uradalmakban nehéz, szinte lehetetlen. Még jobban teszik, ha választásuk azokra az olajnövényekre esik, amelyeknek termesztése külön területet nem foglal el, hanem közöttek veteménynek, vagy szegélynövénynek vetve is megférnek. Így termésük nem lehet nagy, de sok kicsi sokra megy! Az a fő, hogy külön munka s költség nélkül jövedelemhez juttatják a gazdát.

Ilyen, kisgazdaságokba való, közötteként, vagy szegélynek vethető olajnövényünk: a napraforgó, a tök, esetleg a kender.

A napraforgó ezek közül a legegyszerűbben termesztendő. — Minden olyan vidéken, ahol a közepes vetésű kukorica sikerül, napraforgót is lehet ültetni. Kifogástalan fejlődéséhez sok melegeket kíván. Esős, igen szeles fekvésbe nem való, mert itt a rovarok nem járnak s ezért magkötése hiányos lesz. A szárazságot minden más olajnövénynél jobban bírja. Az igaz, hogy legjobb talajunkon adja a legnagyobb termést, de azért a szélös, — vizenyős, igen sülevényes és futóhomokon kívül — a legkülönbözőbb talajokon is megterem.

A napraforgó termesztése körül a gazdák bőzött sok tévhit van elterjedve. Így azt tartják, hogy igen buja talajt, sok trágyát kíván. Ez nem egészen igaz. A napraforgó meghálálja ugyan a bő trágyázást, de általában beéri annyival, amennyi a kielégítő kukoricatermést biztosítja. Istállótrágya a fő trágyája. A műtrágyák közül — még istállótrágya mellett is — rendszerint jövedelmezően használhatjuk a szuperfoszfátot. Sovány földön a nitrogéntrágyának, homokos talajon a kálisó használatának is meg lehet a jelentősége.

Azt is sokszor hallhatjuk, hogy a napraforgó talajzsaroló növény. Ez az állítás azon alapszik, hogy helyes megfigyelésből helytelen következtetés vontak le. A napraforgó hatalmas testű növény. Kifejlődéséhez sok tápanyagot vesz fel. Az is igaz, hogy aratását száraz tél követi, az utána vetett növény néha gyengén sikerül. Ennek azonban az az oka, hogy a napraforgó erőteljes gyökérzetével, mely a feltalajt jól átjárja, a föld vízkészletét nagyon kihasználja. Táplálóanyagfosztása nem túlzott. Kat. holdanként 8 q napraforgómaggal annyi táplálóanyagot vonunk ki a talajból, mint 10 q búzával. 8 q napraforgó azonban nagy termés! Nekem még ennyi Magyaróvárott nem termett. De 20 q búzám már többször volt.

(Folytatjuk.)

Egy közös konyhas lakás kiadó. Keresztes utca 4 szám értekezni het hétfőn. 2389

NYOMTATVÁNY

szükségletét mielőtt beszerezné, keresse fel lapunk nyomdáját, hol mindenfajta nyomtatvány a legizlésebb kivitelben és a legszolidabb árban készül.

Röplapok, üzleti számlák, memorandumok, levélpapírok, borítékok, árjegyzékek, bái és lakodalmi meghívók, gyászjelentések, üzleti könyvek Dombornyomású névjegyek és igazgatósági levélpapírok egyedüli gyártása

Gummibélyegző gyártás.

Alföldi Friss Ujság nyomdája

Szentes, Kossuth-utca 19.

Mért ne...
Éj sóhaj...
Hogy ez...
Szerelm...
Már nem...
Holt ábr...
Leveleke...
Szerelm...
Bús ösz...
Volt itt...

Virágain...
Csak bá...
S egy m...
Mely vá...

Hiába v...
S a két...
Hiába n...
Hiába t...
Maradtá...
Hiába v...
S ajkad...
Bezárt...
Pecsét...
Hogy ne...
Ugy őrz...

Felelj ne...
Mért vé...
Bus sziv...
Nem vá...

Aludj to...
Az álmo...
Majd va...
Majd ho...
A hüvös...
Majd ho...
Hogy ké...
Egy sziv...
Szerelm...
Tudja, b...
Nem aka...
De ott, l...
S megje...
Kóbor tá...
Egy büs...
Szerelm...
Aztán n...
A hold...
Hogy ez...
Hogy ké...

Isten Ve...
Szűz es...
A hold...
De bus...
Csak eg...
— Mara...
Na, bag...

Nem sze...
Felejte...

Már buc...

Alázott...

Elve...
sárnapj...
alól elv...
tos vizs...
gat. Bec...
kap.

Április...
modo Pro...
Nap ké...
32 perc...
szik 16 ó...
Április...
B. Asszo...
Nap ké...
33 perc...
17 óra 6...

HIREINK

Választalan felelés

Mért nem felelsz, ha kerdezem
Éj sóhaján, szél lágy dalán,
Hogy ezután reménylenem
Szerelmemen, szivem dalán
Már nem lehet?... És eltemet
Holt ábrándján a halavány.
Leveleket peregetető,
Szerelmeket temetgető
Bús őszi táj s csak kártyavár
Volt itt a nyár?...

Másnak nyitott

Virágain s nekem csak kin,
Csak bánat és csak gond jutott?
S egy mély titok. (Benned lakott,
Mely vágyaid sirján halott.)

Hiába volt a méla hold
S a kék égbolt hiába volt.
Hiába nyílt minden virág,
Hiába tárt ki kelyhet itt;
Maradtál te örök-magad,
Hiába vágytam ajkadat
S ajkad megett a lelkedet,
Bezárt maradt, mint egy piros
Pecsét alatt, — vagy mint lakat,
Hogy nem lehet kinyitni most:
Ugy őrzí meg mély titkodat.

Felelj nekem!... Mondd, mért kell ez,
Mért vérezed még kinjamat
Bus szivemet?... Mondd! Kerdezem!
Nem válaszolsz?...

Jóéjszakát!

Aludj tovább! Békés legyen
Az álmod itt... Még megtanít
Majd valakit az árva éj,
Majd hozza még a sóhaját
A hűvös szél az éjen át;
Majd hozza még, elmondja még:
Hogy kár volt így eljátszani
Egy szívet, mely oly jó bolond
Szerelmes volt... (Azt csak a hold
Tudja, babám... Az ám. Az ám!
Nem akartad te látni azt,
De ott, fenn még a hold virraszt
S megjegyzi jól, ha valahol
Kóbor társára ráakaszt
Egy büszke lány vágyterheket,
Szerelmeket, keserveket,
Aztán nevet, mondván: Mehet!...
A hold, a hold az tudja majd,
Hogy ezt a bajt keservesen
Hogy kell rajtad bosszulni meg!

Isten Veled!... Én ballagok,
Szűz csillagok utján megyek.
A hold biztat: Eredj! Eredj!
De bus szivem (beteg, bolond.)
Csak egyre huz, csak egyre zsong:
— Maradj, maradj! (Rossz huscafut!)
Na, hagyj! Na, hagyj!... Hadd me-
[gyek én,
Nem szeretem... Felejttem én!
Felejttem én!...

Felejttem!

Már bucsuzok...
S leborulok
Alázott szívvel küszöbén.
Palasovszky Béla.

Elveszett vizsla. Husvét vasárnapján Vásárhelyi-u. 51 szám alól elveszett egy fekete-fehér foltos vizsla, amely Betyár névre hallgat. Becsületos megtaláló jutalmat kap.

Napirend

Április 3 vasárnap. Róm. kath. Quási-modo Prot. Kereszt.
Nap két 5 óra 36 perc, nyugszik 18 óra 32 perc, hold két 4 óra 47 perc, nyugszik 16 óra 00 perc.
Április 4 hétfő. Róm. kath. Gyümölcsoltó B. Asszony Prot. Izidor.
Nap két 5 óra 34 perc, nyugszik 18 óra 33 perc, hold két 5 óra 00 perc, nyugszik 17 óra 6 perc.

Emlékeztető. A Csongrádvár-

megyei Gazdasági Egyesület holnap, vasárnap délelőtt tartja évi rendszeres közgyűlését.

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti tőzsdén. Tiszavidéki buza 77 és 13 15. 80 as 14.45. Takarmányárpa I. 17.00 17.50. Zab I. 22.25—22—75. Tengeri tiszavidéki 16.15—16.25.

Lapunk legközelebbi száma Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe miatt készen este a rendszeres időben jelenik meg.

Dr Farkas Endre orvos rendelőjét Bocskai utca 2. szám alá helyezte át.

Gazdák figyelmébe. A szentesi és fábiáni gazdák terehalmi legeltető társulatánál hétfőn tartott ülésén elhatározták, hogy pásztorbér, orvos, oltás beleszámitásával egy számos állat után 20 P., azaz husz pengőért adnak ki járásokat. Jelentkezéseket levelezőlapon írásban április 15-ig Szentesen, Petőfi-utca 1 szám, II. em. ajtó 4. küldendők a társulat jegyzője címére, ki a felesleges járással bíró gazdákhöz továbbítja.

Iparengedélyügyek. Hayer Béla budapesti cukrász a Magyar Általános Takarékpénztár Kossuth utcai házában fiókküzlöt óhajtott nyitni, — míg Csige István, Horváth Gyula utcai lakos fűszerkereskedésre kért iparengedélyt.

Kutyaharapás. Bimbó Lajos a Kristó-malom szolgálatában álló főmolnár Varga István, Sáfrán Mihály utcai lakos kutyája megharapta.

Véletlen baleset. Szerencsére könnyebb természetű baleset érte ma délelőtt 9 óra tájban a Szentesen tartózkodó Bujanovits Gyuláné, Für Máriát, Für Géza gazdasági egyesületi főtitkár leányát. A fiatalasszony délután akart vizsautazni Budapestre és már a kora délelőtt folyamán rakosgatta a magával vinni szándékolt holmikat s e közben történt, hogy az éjjeli szekrényen felejtett kisebb méretű revolver a kezében véletlenül elszűlt és rajta könnyebb sérülést ejtett. A fiatalasszonyt nyomban első orvosi segítségbe részesítették, majd pedig dr Rimély Dezső egészségügyi főtanácsos javaslatára röntgen vizsgálat alá vették s megállapították, hogy a sérülés szerencsére könnyebb kimenetelű, ugyanarra, hogy a teljes gyógyulás csak rövid idő kérdése.

Táncol a kongresszus. — Megkérdeztük a közönséget, hogy milyen várakozással fogadja ezt a monumentális Ufa-alkotást, mert minden filmről már előre kialakult vélemény mond ítéletet. Szinte döbbenetes volt az az egyöntetűség, amely erre a filmre mindenkinél megnyilvánult s abban esucesodott ki, hogy hangosfilmmel nem találkozott úgy még össze zene, rendezés és művészet, mint ennél. A budapesti Ufa-színház előtt fényárban uszott négy művész arc. Willy Fritsch, Lillian Harvey, Conrad Veidt és Lil Dagover arca, míg bent a nézőtérben mindenki mosolygott, mindenki dudolta a slágereket és mindenki... tapsolt. Az igazgatóságnak sikerült új kópíát szereznie s így a hang tisztasága, a képek fényessége is biztosított. Mindent összefoglalva egy minden részletében nagy és tökéletes film pereg vasárnap és hétfőn a Tudományos Moz-

HENTESÁRU-AJÁNLAT

I. a téli szalámi P. 3— Téli Csabai szalámi P. 280, Száraz csemege füstölt kolbász P. 240, Pácolt füstölt szel-telt szalonna P. 160 Zsir P. 136.
és egyéb hentesáruik mind mennyiségben 5 k-tól. utánvétellel küld: VÁLENCSIK J. Albertirsa (Pest m.)

gőszínházban s csak helyeselni lehet az igazgatóság eljárását, hogy egész héten az elővételi pénztár utján biztosította közönsége számára a helyeket. Ragyogó kíséző műsor követi a Kongresszust.

Megjelent az iparosanoncok tartásának korlátozásáról szóló rendelet

A kereskedelemügyi miniszter most megjelent rendeletében megállapítja a képesítéshez kötött iparágakban foglalkoztatható tanoncok legmagasabb számát.

A rendelet szerint, ha a munkaadó segédet egyáltalában nem, vagy kettőnél többet rendszerint nem foglalkoztat, legfeljebb két tanoncot, ha pedig kettőnél több segédet foglalkoztat, minden további két segéd után legfeljebb egy-egy tanoncot alkalmazhat.

Annak megítélésénél, hogy a munkaadó rendszerint hány segédet foglalkoztat azt kell számításba venni, hogy az évnek nagyobb részében hány ilyen alkalmazottat foglalkoztat.

A kihirdetése után 13 napon fogerős rendelet életbelépése után újabb tanszerződést a munkaadó csak akkor köthet, ha azzal tanoncainak létszáma nem haladja túl a rendeletben megállapított számot. Ha azonban valamely tanonc tanidejének betöltéséig már csak 3 hónap van hátra, a munkaadó az ilyen tanoncnak a tanviszony befejezése után szükséges pótlásra új tanoncot már ez alatt a három hónap alatt is alkalmazhat.

Ingatlanforgalom

Nyemec Imre és neje király-sági hat hold 1400 n. szögöl földjét megvette Nyemec Márton 6400 pengőért. Józsa János D. oldal 11 hold földének egyharmad részét megvette Piti Pálné 2800 pengőért.

Kálmán Lajosné mucsiháti 27 hold 1355 n. öl földjét megvette Fekete Györgyné 11000 pengőért.

Déló Nagy Jánosné nagynyomás 1354 n. öl földjét megvette özv. Annus Béláné 1000 pengőért.

Dancsik Gergelyné berekháti 1 hold 982 n. öl földjét megvette Váradi Imre 2000 pengőért.

Dezső László és neje Cicatricis utca 5 szám alatti házat megvette Szakál Antal és neje 1600 pengőért.

Szűjjártó Szabó Lajosné Farkas Mihály utca 11 számú házában egy nyolcad részét megvette Balog István és neje 750 pengőért.

Szentes város polgármesterétől ad. 2621—1932 szám.

Hirdetmény

A Magyar Villamos Művek Országos Szövetségétől vett értesítés szerint a magasfeszültségű villamos vezeték közelében való sárkányozás már több esetben súlyos szerencsétlenséggel járt, miert is a sárkányozást a város egész területén megtiltottam.

Felhívom egyidejűleg a villamos-vezetékek mentén lakó háztulajdonosokat, hogy a vezeték közelében levő fákat aként nyessék meg, hogy a faágak a vezetéktől legalább másfél méter távolságban legyenek. Ott, ahol a háztulajdonosok a fanyesést elmulasztják, a szükséges gallyazást a villamos műmunkásai minden külön értesítés nélkül fogják elvégezni.

Szentes, 1932. évi március 30.

Dr Négyesi Imre

2540. polgármester.

Meghívó

A Kistókei Gazdakör 1932 április 17-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Ha ezen napon a közgyűlés nem lenne határozatképes, április 24-én a megjelentek számára való tekintet nélkül lesz megtartva a közgyűlés.

Tárgy: Az államkölcson tkvi. bekebelezésére vonatkozó határozat elfogadása.

elnök.

A m. kir. állami rendőrség szentesi kapitányságától.

233/6—1932 szám. köz.

Árverési hirdetmény

A rendőrkapitányság a használatban levő 2 darab. kincstári tulajdonú képező lovat f. hó 7-én d. e. 9 órai kezdettel a piactér vármegyeház előtti terepen nyilvánosan el fogja árverezni.

Az árverés költségei a vevőt terhelik.

Szentes, 1932 évi április 2.

Rendőrkapitányság.

SPORT

Vasárnap 12 óra 8 perckor induló vonattal megy Fegyvárára a Szentesi Torna Egylet csapata és a kísérek.

Mivel nem volt annyi jelentkező, hogy különvonatot érdemes lett volna az Szte vezetőségének bérlni, aként határozták, hogy a vasárnap délből 12 óra 8 perckor induló vonattal megy át a csapat Fegyvárára és ugyanezen a vonaton mehetnek a kísérek is.

A Torna Egylet vezetősége érintkezésbe lépett a Máv főnökséggel és megegyezés jött létre, hogy a Torna Egylet kíséretében Fegyvárára utazók kedvezményes jegyet kapnak és így biztosították, hogy a kíséreknek 2.50 Pengő az oda és visszautazás.

Az intézőség ezután is felhívja azokat a hölgyeket és urakat, akik Fegyvárára át óhajtanak menni, hogy vasárnap délelőtt háromnegyed 12 órakor az állomásnál kinn legyenek, mert csak azoknak tudják a kedvezményes jegyeket biztosítani.

Megrendelésre

elegáns

kivitelű

cipőt

prima minőségű anyagból

Tarnóczi Antalnál

készíttessen, Kossuth-utca,

Dobrai-ház,

özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

Szemere Bertalan utca 13 szám alatt lakás van kiadó. értekezni a helyszínen. 2539.

Szentes megyei város polgármesterétől
ad. 492—1932. szám.

Hirdetmény

A tavaszi haszonállatvizsgálat az 1932. évben a következő sorrendben fog megtartani:

1. 1932. évi április hó 5-én d. e. 8 órakor Eperjesszéi népháznál, d. u. 1 órakor Nagykirályi Népháznál.
2. 1932. évi április hó 6-án d. e. 8 órakor Külsődönati Népháznál, d. u. 1 órakor Belsődonati Csucs malom.
3. 1932. évi április hó 8-án d. e. 8 órakor Derekegyházdoldali Népház
4. 1932. évi április hó 9-én d. e. 8 órakor Alsócsordajárású csőszház, d. u. 1 órakor lapistói utásháznál.
5. 1932. évi április hó 11-én d. e. 8 órakor város I. és II. kerület. Mátyás szállodánál.
6. 1932. évi április hó 12-én d. e. 8 órakor Belsőecseri kovácsműhely d. u. 1 órakor Mucsihát, Csákó B. tanyán.
7. 1932. évi április hó 13-án d. e. 8 órakor nagytőkei Varga csárdánál, d. u. 1 órakor Vekerhádi Népháznál.
8. 1932. évi április hó 14-én d. e. 8 órakor városi III. és IV. kerület Mátyás szállodánál.
9. 1932. évi április hó 15-én d. e. 8 órakor Nagytőkei Népháznál, d. u. 1 órakor Zalatnai Népháznál.
10. 1932. évi április hó 16-án d. e. 8 órakor Kistőkei Népháznál, d. u. 1 órakor felsőréti bikaakolnál.

Figyelmeztetem a lőtartó közönséget, hogy lovaikat vagy személyesen, vagy olyan alkalmazottakkal vezettessék elő, akik a lovakat elővezetni képesek és a szükséges felvilágosítást megadni tudja. Figyelmeztetem továbbá, hogy ezen vizsgálatra az összes birtokukban lévő loállományt kötelesek elővezetni, tet nélkül arra, hogy a loállomány össze van-e írva, vagy nincs. Azon lótulajdonosok ellen, akik a vizsgálatról elmaradnak, kihágási eljárás tételük folyamatba és szigorúan meg lesz büntetve, azonkívül a vizsgálat saját költségekre lesz elrendelve.

Szentes, 1932. évi március hó 5-én
Dr Négyesi Imre s. k.
polgármester.

Rádió-műsor

Vasárnap, április 3.

- 9.00. Hírek, kozmetika.
- 10.00. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
- 11.00. Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet — mond Kerner István dr. pápai kamarás, a Közp. Papnevelő Intézet lelki-igazgatója. — A szentbeszéd mise közben, evangélium után van. Utána. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd, kb. 12.20. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. Közreműködik Orosz Julia. E hangverseny szünetében. „Rádió krónika”. Elmondja Papp Jenő. 2.00. His Master's Voice gramofonhangverseny. Verdi-operák felvétele. 3.00. A m. kir. földmivélségi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Weiser István dr. kísérletügyi főigazgató: „Mivel csökkenthetjük a külföldi takarmányok használatát”.

3.45. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem.)

Utána. Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

5.10. Békeffy est a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik Vaszary Piroška, Makai Margit, Fejes Teri, Békeffy László, Gárdonyi Lajos, Pártos Gusztáv, Radó Sándor, Keleti László.

7.00. „Sarga Jankó utolsó nótája”. Irta és felolvassa Pekár Gyula.

7.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása.

7.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Cosi fan tutte.” (Mond így csinálják). Vigopera 2 felvonásban. Szövegét írta Lorenzo da Ponte. Zenéjét szerezte Mozart. Az I. felvonás után.

Pontos időjelzés, sport- és lóverseny-eredmények. Az előadás után.

Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropolit-szállóból.

Hétfő, április 4.

9.30. Hírek.

10.00. Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. Szentbeszédet mond Hudyna Emil szentszéki tanácsos, a Collégium Medicum igazgatója. — A szentbeszéd mise közben, evangélium után van.

12.00. Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárás- és vizállásjelentés. Utána.

Zenekari hangverseny. Karnagy Marthon Géza. Közreműködik Lenhardt Ilona.

2.00. Columbia gramofonhangverseny.

3.00. „Kalandos közgazdasági tervek”, (II. rész). Bari Ágost dr. előadása.

3.30. A „Tündérvásár” meseórája.

5.00. A Központi Papnevelő Intézet növendékeinek hangversenye. A műsor számait ismerteti és vezényel Koudela Géza dr.

6.00. „A cári Oroszország útja a pusztulás felé”. Bonkáló Sándor előadása.

6.30. A m. kir. Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekarának — hangversenye. — Karnagy Fricsey Richárd.

7.50. Sport- és lóverseny-eredmények.

8.10. Színműelőadás a Studióból. „Kié az asszony?” Színmű 3 felvonásban. Irta Cavalloni József. — Rendező Ödry Árpád.

Utána. Pontos időjelzés. Majd.

Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

11.00. Megyeri Gyula tangó- és jazz-zenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból, Varsányi Rudolf énekszámával.

Kedd, április 5.

9.15. Hangverseny. Közreműködik Lietmann Ilona (ének), Singer Ipolyka (hegedű) és K. Kepes Erzsébet (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor.

Közben. 9.30. Hírek.

11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

12.00. Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05. A rádió házikvartettjének hangversenye.

Közben. 12.25. Hírek.

1.00. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.45. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00. Asszonyok tanácsadója. — (Arányi Mária előadása).

4.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.

5.00. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

6.00. „Milyen ember az igazi uj-

ságíró”. Tóth László dr. előadása.

6.30. Szent Benedek-émlékünnep. Rendezi a Bécsi Diákszövetség.

7.40. Négy-, három- és kétzongorás Bach—Mozart zenekari est a Filharmóniai Társaság kamarazenekarának kíséretével, a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Karnagy Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Fischer Anni, Földes Andor, Petri Endre és Zeitingger Jenő.

Utána. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd. Sovanka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

Közben. 11.00. Somogyi Gyula francianyelvű előadása. (Olaszország és Magyarország történelmi kapcsolatai)

Kéz-láb izzadás ellen használd „Formokot” t. ára 120!!! Biztos hatás!!! Kapható dr. vitéz Várady vásártéri patikájában.

Egy üzlethelyiség kiadó május 1-től. Érdeklődni lehet özv. Kiss Sándornéval (Dobray-ház).

Horváth Gyula utca, 35 szám alatt levő utcai helyiség 1932. ápr. 24-től használatra kiadó. Értekezni ugyanazon szám alatt Horváth Jenő tulajdonossal.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyásföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Kájanban 60 és 18 holdas jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó 51 hold jó tanyásföld törlesztésre. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Három szobás lakás május elsejére kiadó. Értekezni lehet — Boeckai-utca 43 szám alatt délután 2—5 óráig.

Fiatall, 18 éves fűszerkereskedő segéd alkalmazást keres, azonnali belépésre, esetleg nagyobb üzleti forgalmak esetén, kisegítőnek is elmegy, szerény fizetéssel. Cím a Kiadóban.

Kéttalabos utcai butorozott szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Sáfrán Mihály-utca 32 sz.

10 hold föld eladó a fábiani állomás közelében. Fábian 52. sz.

Közel a városhoz 10 hold jó tanyásföld eladó Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Háromszobás és egyszobás lakás hozzávaló mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Rákóczi tér 18 szám alatt.

Parfóm, puder, pipere cikkek óriási választékban kaphatók dr. vitéz Várady László gyógyszerüzletében.

Eladó 4 szobás lakás évi törlesztésre is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó vagy bérbeadó Fábian 17 sz. ház félhold gyümölcsös kerttel. A házban üzlethelyiség. Értekezni lehet a helyszínen és a kiadóban.

Fábiani földem eladó. Értekezni lehet vitéz Négyesi Imre mérnökkel.

Baromfi-állás-sertésnél használjon „Futor” szén-savas takarmánymeszt 2, 3, 5, 10 kg. csomagban. Bő tojás hozom a baromfiállásnál, erős csontfejlődés sertésnél biztos. Kapható dr. vitéz Várady-patika Vásártér.

Szépen butorozott külön bejárattal uccai szoba kiadó és ugyanott ebéd koszt 1 pengőért kapható Sárfány Mihály u. 32 sz. 2435.

Eladó hathold föld tanyával a város alatt. Értekezni Soós utca 14.

Balog Mihálynak 40 hold föléje a fábiani állomás közelében szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás Oroszára, Kelet u. 29. 2478.

Kátai-utca 8 szám alatt egy szoba konyhából álló kisebb lakás Szent György napjára kiadó. Értekezni a helyszínen.

Harmadik kerület Kátai-utca 4 számú háznak harmadrésze eladó, értekezni lehet Szent Anna-utca 4 szám alatt. 2502.

Orpington kakasok, jércék fiatal, fehérék, kaphatók Boeckay-utca 9.

Der. Kegyaztoidai Szélmalom eladó, értekezni lehet a helyszínen. 2457

Eladó a központon és kövesut mellett egy kisház élvezettel. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Belsőecseren 100 hold jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Belsőecseren 150 hold jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Kétütegű, barnyú mennyiségben hazhoz szálítunk. Munkácsi u. 1. szám. 2142

Minden tudósokat bérkeltetésre adok, Kossuth u. 19.

Eladó föld Zalatnai 10 hold, esetleg 4 és 6 holdas, két részben is, 35 hold tanyával Derekegyháza alatt. Értekezni Br. Harucker-u. 28.

Zendus tejelő, elsőrendű, olcsó kiváló, próbáitve 1 pengő. Kapható dr. vitéz Várady-patikában Vásártér.

Üzlethelység azonnalra kiadó Vécseri utca 32 szám alatt.

Zendus babahintópor, úgy gyerekeknek, mint felnőtteknek kiváló szarító, bőrpuhító. Kapható minden szentesi patikában.

Oriás Attila mandula szappan 60 fillér Kapható dr. vitéz Várady László gyógyszerüzletében Vásártér. Telefon 17. 875.

Eladó egy sarokház, melyben jömetelű fűszerüzlet van. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Rákóczi tér 18 számú ház eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Házi szappan magas árban vesz Szépe fűszeres Kossuth utca.

Egy hatlórós nyersolaj motor biztos üzemi, egy centrifugál szivattyúval együtt felelősség mellett, sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 2439.

Modern 4 szobás urilakás, fürdő, cselédszoba s mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. Értekezni Tóth József utca 2 szám alatt. 2504.

Zs. Iros arcbrre használjon Zendus citromosborax szappant, tisztítja, üdév teszi az arcbrt, bármely krém hatását fokozza. Kapható dr. vitéz Várady-patikában Vásártér.

Házmester, nős, gyermektelen, lakás és fizetésjavaldalmazással felvétetik Kossuth utca 18 szám alatt. Jelentkezések csakis vasárnap 11—1óra között.

Butorozott szoba kiadó Boeckay u. 4 szám alatt. 2518.

Eladó 90 és 30 holdas jó tanyásföldek. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Zalatnai 10 hold, esetleg két részben, 4- és 6 holdas darabokban. 35 hold tanyával Derekegyháza alatt. Értekezni lehet Br. Harucker-utca 28 sz.

Eladó Derekegyházdoldalon 30 holdas jó tanyásföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó közel a városhoz 47 hold prima tanyásföld egészében, vagy 5—10—20 holdas parcellákban is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Két padolt szoba, konyha kamarából álló udvari lakás kiadó értekezni lehet Harucker u. 31. szám. 2401.

Eladó Kölsőecseren 116 hold tanyásföld, fele szántó, fele jókaszáló. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyásföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Tanyás kerestetik a Nagytőkei állomás melletti tanyára. Ért. ill. Bálint utca 6 szám. 2389

Bolgár kertésznek öt hold föld kiadó Bereklapason. Artézi-víz van. Értekezni lehet a kristó-malomnál. 2373

Felétős szerkesztő és kiadótulajdonos: SZEDER FERENC

Nyomatott Az Alföldi Friss Ujság nyomdájában.

ELŐFIZET
Egy óra 1.50,
Negyedévre 4

Szentes

Ma
B

Az oláh

Gyoma
Kora re
tottak fel
rosi Ár
igazgató
rát: Jön
ták a hir
diön is.

A rádió
létségi n
osztálya
közvetít
Maros ér
sítő társ
hogyan
tódul a T
lefelé, leg
és akad
az ár ka
nyeket o

Az A
fiztikara
tozott he
tel az els
legszigor
volt. Ejj
szolgálat
nagy mul
lat hivata
precizebb
alapján
kritérium
pillanatn
intézked
azoknak
amelyek
mei az u
lán az e
szélyezte

Napok
nikszerű
Alföldön
hómenny
dása utá
esapadé
sodizben
godalma
volt az
melyet
nagyobb
kül. Azt
lyes idő
főleg a
hegység
netek m